

Sita Ram v. The Presiding Officer, Labour Court, Patiala and 275
others (R, P. Sethi, J.)

ਅਦਾਇਗੀ, ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਹਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖਰਚੇ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਗਰਗ (ਗੁਪਤਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀ।

(10) ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਸਕਾਰਟਸ ਹਾਰਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪੂਰਵ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋਹਰਾ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਕਠੋਰ, ਬੇਰਹਿਮ ਅਤੇ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(11) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਓਪਨ ਹਾਰਟ ਸਰਜਰੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ 'ਤੇ 18 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਮਾਨਯੋਗ ਆਰ ਪੀ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ, ਜੇ.ਜੇ.
ਸੀਤਾ ਰਾਮ।— ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ
ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1994 ਦਾ CWP ਨੰ 17337।

18 ਮਈ, 1995

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950- ਆਰਟੀਕਲ 226/227—ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ 1947— S.
2 (25F)— ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ—ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਸੇਵਾ ਦੇ
ਤਿਆਗ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ— ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਸਰਲ' ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ"। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤਿਆਗਣਾ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੂਚੇਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਅਸਵੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡਣਾ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਛੱਡਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ, ਛੱਡਣਾ, ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਵਰਤਣਾ ਜਾਂ ਸਟੀਕ ਕਰਨਾ।

(ਪਰਾ ੮)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਸ.ਬਾਠ

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੋਮੇਸ਼ ਓੜਾ

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਆਰ ਪੀ ਸੇਠੀ, ਜੇ.

(1) ਸਮਰਥਨ ਨੰਬਰ 10 SAGH/151-A-88/591158—62, ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ, ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ। ਐਕਟ, 1947 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਐਕਟ')।

"ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ, ਵਰਕਮੈਨ, ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਰਾਹਤ/ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?"

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

1. ਕੀ ਹਵਾਲਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਹੈ?
2. ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ?
3. ਰਾਹਤ.

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ।

(3) ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ 28 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। 1988, ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ 25 ਮਾਰਚ, 1988 ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਪਤਰ ਐਕਸ. ਮ.7. ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ

Sita Ram v. The Presiding Officer, Labour Court, Patiala and 277
others (R. P. Sethi, J.)

ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੇਵਾ ਤਿਆਗ ਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਛਾਂਟੀ ਦਾ,

(4) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(oo) ਵਿੱਚ 'ਛਾਂਟੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ:

"2(00) 'ਛਾਂਟਣੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ-

- (a) ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ; ਜਾਂ
- (b) ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਜੇਕਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਆਚਰਣ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (bb) ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ; ਜਾਂ
- (c) ਲਗਾਤਾਰ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ।

(5) ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) (ਬੀ) (ਬੀਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(6) ਸੀ ਜੈ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਨਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 492.

(7) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਸੈਨੇਜਮੈਂਟ ਆਫ ਮੋਡੇਲਾ ਵੁਲੈਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ (2) ਵਿਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

ਸੋ#

(8) ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ -ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25-ਐਫ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 'ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ' ਸਰਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ"। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ

ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਛੱਡਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ, ਛੱਡਣਾ, ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਵਰਤਣਾ ਜਾਂ ਸਟੀਕ ਕਰਨਾ। 'ਤਿਆਗਿਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਹਾਈਪੋ ਥੀਸਿਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਛਾਂਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25-F ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 25-F ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(9) ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਮਾਂਡ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਰੰਤ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

(2) 1993 (3) ਆਰਐਸਜੇ 464.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ